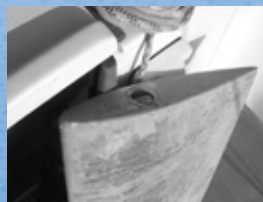

Marsejleren

MEDLEMSBLAD FOR MARSELISBORG SEJLKLUB OG HAVN • NOVEMBER 2010 • NR.06

Vi beskriver dansk sejlsport	side 5
Skal Marsejleren være i A4-format?	side 10
Introduktion til Astro-navigation	side 24
Nyt fra Havnen	side 31

Indhold

Formandens Klumme	side	3
Kapsejlads	side	4
Vi beskriver dansk sejlsport - en krønike	side	5
Ny bådudstørsforretning på Marselisborg Havn	side	9
Skal Marsejleren være i A4-format, være i farver og komme 4-5 x årligt	side	10
Sølvrævene på travetur.....	side	11
Onsdagsbanen - Kapsejladsudvalgets evaluering.....	side	12
Kan man tage Duelighedsbevis, Yagtskipper III og VHF/SRC eksamen i MS	side	14
Aktivitetsskalendar for Marselisborg Sejlklub 2010 - 2011	side	17
Marselisborg Sejlklub og Havn.....	side	18
Havari med skolebåden Larsen 25	side	20
Introduktion til Astro-navigation	side	24
Sejlerferie i Caribien	side	28
Nyt fra Havnen	side	31
Informationsmøde for pladshavere torsdag den 11. november kl. 19.00	side	33
Optagning af både 2010	side	35

Marsejleren udgives af Marselisborg Sejlklub og Marselisborg Havn S/I

Redaktion:

Niels Breüner (Ansv.) tlf. 8611 6625
Mogens G. Larsen
Pernille Vrang Laursen

Marsejleren udkommer seks gange årligt. Bladet tilsendes samtlige pladshavere og sejlklubmedlemmer samt interessenter på havnen.

Deadline for næste nummer af Marsejleren er den 7. januar 2011

Næste nummer udkommer primo februar 2011

Annoncer og indlæg sendes pr. e-mail til: marsejleren@marselisborgsejlklub.dk - alternativt på CD-ROM/DVD til: Marsejlerredaktionen Marselisborg Sejlklub Marselisborg Havnevej 100b 8000 Århus C

Design og layout: Jens Erik Bach
Tryk: Engdal Offset, Viby J.

Oplag: 675

Priser for annoncer i Marsejleren

Prisen for en annonce er pr. gang:
1/4 side: kr. 375,-
1/3 side: kr. 475,-
1/2 side: kr. 550,-
1/1 side: kr. 850,-
Bagsiden: kr. 1.200,-

Alle medlemmer af Marselisborg Sejlklub, pladshavere og øvrige brugere opfordres til at komme med gode og aktuelle indlæg til bladet. Synspunkter fremført i læserbreve og andre indlæg kan ikke betragtes som Marselisborg Havns eller Marselisborg Sejlklubs synspunkter. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg eller undlade at bringe dem.

Formandens Klumme

Kun for unge?

Det myldrer med små sejl ud og ind af havnen tirsdag og torsdag. Det er Marselisborg Sejlklubs ungdomsafdeling, du ser. Et aktiv for havn og klub, og ikke en selvfølge i alle havne mere.

Du kan glæde dig over, at ungdomsafdelingen er med til at profilere Marselisborg Havn og klub som et aktivt sejlsportsmiljø. Det er vigtigt, fordi vi alle har en interesse i at tage del i udviklingen af by og havnefront, og Århus som sejlsportsarena. Det er også godt for vores sejlklub, for de unge bringer liv, stimulerer udvikling og gør os attraktive for nye sejlsportsinteresserede og sponsorer.

Har du børn eller børnebørn, så er ungdomsafdelingen et tilbud du kan glæde dig over at give videre. Et tilbud om at lære at sejle i trygge omgivelser, og som del af det miljø, du selv er en del af. Ikke et pasnings-tilbud, men et tilbud om at være del af et fællesskab, at færdes i et miljø med voksne og unge, der bruger deres fritid på at videregive glæden ved at kunne sejle. Og det går ret godt! Så godt at Dansk Sejlunion har godkendt Marselisborg Sejlklub som ungdomsvenlig sejlklub, med styr på tingene.

Det er en speciel glæde, når vi på Tunølejren kan mønstre et flot trænerhold af dygtige, engagerede unge sejlere, der er vokset op i Marselisborg Sejlklub, og med stor selvfølge ønsker at være med som voksne også. Ud af samme flok kunne vi mønstre et kapsejlads-erfarent hold til at afvikle bane "Echo" under et Sailing Århus arrangement - og gode frivillige kræfter under bådudstillingen.

Sejle - det kan de også. Vore optimistsejlere har været til mange kapsejlads i hele østkystområdet dette efterår, og gjort det rigtigt godt. En zoomsejler har turneret på Nordisk niveau, og de næste er klar til at følge i hendes kølvand. Og vore

Fortsættes på side 4. →

Yngling besætninger har vist flaget, både ved ungdoms EM i Holland, og ved ungdoms DM, hvor det blev til bronze i gamle YRSA. Ved festugestævnet, her på bugten, havde vi hele tre gode ynglinge besætninger med. Det giver gejst til store som små, at dygtigheden rækker ud over trænings-sejladserne. Jeg håber, at du også bliver glad på sejlsportens klubben og havnens vegne.

Har du lyst til at forblive ung af hjerte og sind, så følg aktiviteterne i billeder på hjemmesiden under

Kapsejlads

Vanen tro, blev kapsejladserne afsluttet med præmieoverrækkelse ved klubhuset. Sæsonen blev afsluttet i flot vejr på vandet og på land. Hans Jørn Knudsen stod for præmie-

ungdom - eller kom og vær med! En af vore meget unge af hjerte og sind, Kurt Steffensen, har her i efteråret doneret sin SuperStar to-mands jolle til ungdomsafdelingen. Det er en spændende jolle, med trapez og asymmetrisk spiler, som helt klart vil blive til glæde og fornøjelse. Tak til Kurt, og alle jer, der støtter op om ungdomsaktiviteterne her på havnen.

*Med sejlerhilsen
Lisbet Knudsen,
Formand for Marselisborg Sejlklub*

uddelingen og Per Hjerrild berettede om årets gang. En evaluering af onsdagsbanen kan læses andetsteds i bladet.

Niels Breüner

Vi beskriver dansk sejlsport - en krønike

Dansk Sejlunion (DS) har besluttet at evaluere og gentænke strategien. For at få input hertil har DS bedt sejlklubberne gennemføre en række interviews med medlemmerne. Formålet med interviewene er at give DS et indblik i, hvorfor vi har valgt sejlsporten som sport og/eller fritidsaktivitet – uanset ambitionsniveau - og hvordan vi ønsker at sejlsporten skal udvikle sig fremover.

DS formulerer selv formålet med interviewene således:

”Som led i vores strategiarbejde i Dansk Sejlunion skal du interviewe en sejlerkollega for at være med til at indsamle historier om det, der gør sejlsport til noget helt specielt. Ambitionen er i fællesskab at indsamle viden, historier og fremtidønsker, der beskriver på hvilken måde sejlsporten kan bidrage med noget helt særligt til den enkelte og til fællesskabet.

Du må meget gerne interviewe en sejlerkollega fra en anden klub, en anden generation eller blot en anden type sejler end dig selv.

Materialet vil danne grundlag for det igangværende strategiarbejde i Dansk Sejlunion, og det vil også som noget meget vigtigt blive til vores fælles historiefortælling om dansk sejlsport – en sejlsportens krønike.”

I Marselisborg Sejlklub ønsker vi derfor at gennemføre flere interviews: Med Sejlerskolen, Ungdomssejlere, Kapsejlere og (lang)tursejlere.

I dette nummer af Marsejleren bringer vi interviewet med Vibeke Thougard Nielsen og Christian Plumhoff Nørby, der begge er 1.års elever på Sejlerskolen.

I de kommende numre af Marsejleren håber vi at kunne bringe de næste interviews - i det omfang sejlklubbens medlemmer bakker op om tiltaget og ønsker at medvirke til et interview.

Hvor længe og hvad har I sejlet?

Både Vibeke og Christian er 'nye sejlere' og er startet på Marselisborg Sejlklubs sejlerskole i maj 2010. De sejler derfor én gang om ugen i knap 3 timer og starter på den teoretiske del af duelighedsprøven til efteråret. Men begge har fra barnsben haft kendskab til at sejle i større eller mindre omfang.

Vibeke er opvokset ved Flensborg Fjord og familien har haft en 4m jolle med sejl samt en mindre motorbåd. Herudover har Vibeke sejlet et enkelt år som optimist-sejler. Det var i 6. klasse. Så at være på og ved vandet, er ikke nyt for Vibeke.

Christian har også hentet inspira-

Fortsættes på side 6. →

tion hjemmefra; familien er ikke sejlere, men har venner, der sejler. Så fra barnsben har Christian fået indprentet det positive ved at sejle.

Hvad sætter I særligt pris på ved sejlsporten og ved livet som sejler?

Vibeke: "Tanken om og fornemmelsen af at bevæge sig lydløst og ved hjælp af vinden er fascinerende. Jeg synes, det giver en følelse af frihed at være på vandet, og bølgerens skvulpen mod bådsiden har en afstressende effekt på mig".

Christian supplerer med et "det ser jo simpelthen bare dejligt ud!". Og Vibeke pointerer, at hun aldrig har været i tvivl om, at hun som voksen igen skulle sejle. Det har udelukkende været et spørgsmål om tid og økonomi. Efter endt studie er tiden kommet, hvor drømmen kan blive til virkelighed.

Fortæl mig en sejlsportshistorie, som har helt særlig betydning for jer og har været med til at forme jer som sejlere og som menneske?

Vibeke fortæller, at hun (ca. 15 år) og hendes far var sejlet ud med 'Grønært', familiens lille sejljolle på Flensborg Fjord. Kursen var sat mod Holnæs og en 'carrywurst'!

Alt gik efter planen på turen til Holnæs; vejret var godt og roligt. Men på turen hjem friskede det op. Forsejlet rev sig løst og der skulle kæmpes hårdt for at sejle jollen sikkert hjem.

Mens det hele stod på, var der ikke

tid til at gå i panik. Men bagefter var der tid til eftertænkning, for det kunne være gået galt. Oplevelsen gav Vibeke en dyb respekt for vind og vand.

Men Vibeke skynder sig at tilføje, at hun i dag forbinder sejlads med livsglæde, samvær og nyder det at mærke vind og vejr.

Christian indskyder, at for ham betyder sejlads 'fællesskab'; fællesskab ved at være sammen om et projekt, der går ud på at flytte sig fra A til B ved hjælp af vinden. Og Christian fortæller, at hans største sejleroplevelse var sommerens tur med sejlerekole-instruktøren til Tunø og syd om Samsø til Langøre. På turen så de både marsvin og sæler. Det var fantastisk!

Både Vibeke og Christian er enige om, at det ikke blot er opholdet i en båd på vandet, der fascinerer. Livet under overfladen er lige så fascinerende – og på én eller anden måde kommer man tættere på ved at være ombord på en båd.

Hvilken forskel gør sejlsporten og jeres sejlklub for lokalområdet?

Christian sætter spørgsmålet ind i et bredere perspektiv. Han ser Marselisborg Havn – og altså ikke blot sejlklubben – som en oase i Århus; havnen ligger i meget smukke omgivelser og helt tæt på byen. Den er synlig og let tilgængelig, og havnen er ikke skæmmet af grim industri. Det gør havnen til et søgt udflugtsmål for beboere fra den sydlige del af byen – noget Christian ofte selv

har benyttet sig af, inden han fik et naturligt tilhørsforhold til havnen og sejlklubben.

Begge nævner, at Marselisborg Sejlklub tidligere stod for byens største Skt. Hans arrangement på Tangkrogen. Det er der desværre sat en stopper for, idet Kommunen ikke længere tillader bål på pladsen, hvilket begge finder ærgerligt.

Vibeke ser sejlads som et godt alternativ til andre – mere traditionelle – idrætsgrene. Og sejlsport byder på andre oplevelser og udfordringer, end land-idrætsgrene.

Hvad er det vigtigste for sejlsporten fremover – hvilke ønsker har I til fremtiden?

Begge er enige om, at sejlklubberne skal være 'åbne og tilgængelige'; de skal være rummelige og repræsentere mangfoldighed.

Sejlklubberne skal forsøge at ryste 'golf-imaget' af sig; mange anser sejlsport for at være en luksus- og snob-sport. Og Vibeke og Christian tror, at mange på forhånd opgiver sejlsport

som fritidsaktivitet, fordi de tror, at de økonomiske startomkostninger er for høje.

Derfor efterspørger både Vibeke og Christian initiativer, som gør det muligt at dyrke sejlsport uden båd! Eller udbrede kendskabet til delebåds-konceptet.

Sagt med et glimt i øjet pointerer Vibeke og Christian, at sejlernes gennemsnitsalder er ret høj. Så ovenstående tiltag kan måske bidrage til at der kommer flere yngre mennesker på vandet.

Der er fine sejlsportstraditioner i Danmark. Og rekrutteringsgrundlaget skulle gerne forblive stort og stabilt, for man bliver stolt, når danskere klarer sig godt i internationale sammenhænge.

Giv mig tre ord, der beskriver jeres historie og værdierne i dansk sejlsport?

Frihed, fællesskab og livsglæde.

V. Pernille Vrang Laursen

Alt i bådudstyr, Marine Diesel, Vinteropbevaring, Service
Lakering af både op til 20 meter. Installation og salg af motorer.
Fiskerivej 32, 8000 Århus C Tlf. 61373776
www.aarhusbaadservice.dk

**VI HAR MASSER AF
PLADS**
TIL SØULKE DER FOR EN STUND
BLIVER LANDKRABBER

LAND I SIGTE!

Lad os passe på dine skatte vinteren over. Lej et pulterkammer til sikker og tør opbevaring af sejl, garderobe, towværk, hynder, elektronik, GPS, ekkolod, gummibåd, kalecher, påhængsmotor og hvad ved vi.

**DIT PULTER
KAMMER**
opbevaring af næsten alt

Århus Nord • Århus Syd • Århus Vest • Randers • Kolding • www.pulterkammer.dk • tlf. 87 37 02 03

Ny bådudstørsforretning på Marselisborg Lystbådehavn

Jørgen Klitholm har overtaget Marselisborg Bådudstyr og skiftet navnet ud til Marselisborg Marine.

Forretningen er flyttet i nye og større lokaler på Marselisborg Havnevej 34 med væsentligt bedre plads. Den seneste måneds tid har Jørgen hentet varer hjem, så der nu er et udvalg af de fornødenheder som man oftest står og mangler. Sortimentet udbygges dog løbende, så har I gode ideer til hvad der skal føres i forretningen, hører Jørgen gerne fra jer. Alle varer kan bestilles i forretningens webshop på www.marselisborgmarine.dk - og der kan vælges afhentning i butikken, så sparer man fragten, og man kan se og prøve varen inden man bestemmer sig.

Marselisborg Marine vil primært føre bådudstyr, reservedele og plejemidler - men også sejltøj. Der er indgået aftale med Gill og SLAM om et bredt udsnit af såvel teknisk som casual sejltøj. Desuden vil der være havneproviant med mad og drikke og andre fornødenheder til sejlerne. Marselisborg Marine vil også udføre service, konservering og reparationer for havnens sejlere.

Endnu et tiltag vil være en dykkerservice der åbner til foråret. Marselisborg er et fremragende sted

at dykke - og Marselisborg Marine vil i samarbejde med havnen gøre det mere attraktivt for dykkere at benytte sig af pladsen yderst på havnen. Det vil ske ved at tilbyde service, luftpåfyldning og salg af dykkerudstyr, m.v.

Forretningen vil have åbent alle dage, året rundt fra 10-17.

Marselisborg Marine, Marselisborg Havnevej 34, 8000 Århus C, tlf. 7734 8619, www.marselisborgmarine.dk, info@marselisborgmarine.dk

Redigeret af Niels Breüner

Skal Marsejleren være i A4-format, være i farver og komme 4-5 x årligt i stedet for 6 x årligt?

Redaktionen er optaget af formen på Marsejleren, dvs. størrelse og udgivelsesfrekvens. Da Marsejleren både er et havneblad og et sejlkлубsblad, kan der være forskellige behov, der skal tilgodeses. Havnens bestyrelse kan have ét blik i forhold til informationer i rette tid til pladshavere, og sejlkлубbets bestyrelse kan have et andet blik i retning af en mere kontinuerlig formidling af aktiviteter i løbet af året.

Ved sidste redaktionsmøde lancerede havnebestyrelsens repræsentant i redaktionsudvalget, Havnechef Thomas D. Fog, en nytænkning af formen på Marsejleren. Behovet hos havnepersonalet og -bestyrelsen for at "skubbe" information til ud til pladshavere er mindre, end de 6 numre årligt kan retfærdiggøre. Behovet er mindst i juni-juli, men størst i efterårs- og forårsmånederne. Måske sejlkлубben og sejlkлубbets bestyrelse har fælles behov her? Et A4-format vil gøre bladet mere »luftigt«, dvs. knap så trængt med plads på den enkelte side, hvilket vil komme både tekst og fotos til gode. Annoncer og fotos i farver vil også pynte på bladet. På den anden side

vil det jo nok også være dyrere at trykke og måske også at forsende. Ved samtidig at gå ned i antal årlige numre, kan det måske opveje hinanden.

Hvad siger læserne af bladet? Hvad siger vore trofaste annoncører? Det er vi i redaktionen nysgerrige på, og sejlkлубbets bestyrelse vil tage havnens nytænkning op snarest muligt. Flere annoncører har efterlyst andet end sort og hvid farve i bladet. Vi undersøger derfor lige nu økonomidelen på antal årlige udgivelser i forhold til farver, et større format, porto, prisjustering på annoncer, trykkeomkostninger mv.

Derfor:

Indholdet kender I, men hvad ville I synes om, at bladet fik et A4-format i stedet for det A5-format, I sidder med i hånden? Kommer bladet for tit eller passende 6 x årligt? Hvad ville I (pladshavere, sejlkлубsmedlemmer, havneinteressenter og annoncører) synes om, at Marsejleren udkom 4-5 x årligt fx (marts-)maj-august-september-november? I så fald bliver der tre-fem vintermåneder uden

Marsejleren. Må det koste færre eller flere penge? Giv jeres mening til kende på mailadressen: marsejleren@marselisborgsejlkлуб.dk

Vi vil så, i videst muligt omfang, bringe indlæggene (eller uddrag heraf) i kommende Marsejler.

Med venlig hilsen
redaktionen

Sølvrævene på travetur

Travetur langs bugten med medbragt madpakke, senere fællesop-

gave med at male klubhuset, det er ren hygge.

Flemming Bech

Onsdagsbanen - kapsejladsudvalgets evaluering

Sæsonen er slut, og kapsejladsudvalget har evalueret afviklingen af årets sejlads.

Grundlæggende mener vi, at vores koncept med udlagte bøger, lørdagssejlads med respit, stjernesejlads og besætningerne som dommere/skaffere fungerer og er det, vi bør fortsætte med. Der er absolut også plads til forbedringer - så selvfele er vi ikke - så herunder er et sammenkog af ting vi vil have fokus på i den kommende sæson:

Banens længde har igennem året og årene været noget varierende - næsten altid gående mod 'for kort'. Det er udvalgets holdning, at en optimal banelængde er, når bådene har en omsejlingstid på 5-6 kvarter. Tidligere sæsoner har vi prøvet med fastmonterede GPS i gummibåden, uden succes da de altid kun har holdt i kort tid - det er et for hårdt miljø. Derfor vil kapsejladsudvalget fremover sørge for, at der leveres håndholdt GPS med på vandet - og at bagvagten skal tage stilling til, om banens opkryds skal være enten 0,6 eller 0,9 sm - hvilket er en beslutning, der vil bero på om vejrmeldingen lover over eller under ca. 4 m/s.

I efteråret har vi **aflyst sejlads** pga. vejrforhold - og det har selvfølgelig været diskuteret blandt deltagerne,

men vi har overvejende haft opbakning til beslutningerne. Derfor er det udvalgets holdning, at vi også fremover vil aflyse sejlads når vejrmeldingen ikke giver mening i forhold til at gennemføre kapsejladsen forsvarligt. Det er udvalgets holdning, at dette ikke skal være en fast-defineret grænse, men en beslutning der beror på varslinger om vindens retning, styrke og stød samt bølger og torden. Denne beslutning søges fremadrettet truffet af en så stor del af kapsejladsudvalget som muligt 1½ time inden sejladsen.

Gennem det meste af denne sæson har der været benyttet 'jordbærbøger' i stedet for oppustede cylindriske bøger med tilknyttede synk.

Jordbærbøgerne er under nogle vejrforhold lidt sværere at få øje på, men fordelen ved dette opvejes gennem den meget nemmere betjening og mindre vedligeholdelse - og principielt bør man jo kunne regne ud, hvor bøjen er.

Informationen fra kapsejladsudvalget forud for sejladserne kan og skal blive bedre.

Hvervning af nye deltagere skal vi også igen have fokus på - hvordan kommer man i gang. Vores deltagerantal er ca. status quo.

Gaster er er mange bades problem - omvendt har vi en sejlerekole med mange håbefulde kommende sejlere, der rigtig gerne vil på vandet og mangler en indgangsvinkel til klublivet. Vi skal have formaliseret et samarbejde - og har flere tanker herom.

Vi behandler de to sidstnævnte punkter igen på et møde i januar.

*På kapsejladsudvalget vegne
Per Hjerrild*

Kompetent pensionsrådgivning

Marianne Pedersen
Pensionsrådgiver, Viby afdeling
Dir. tlf.: 87 34 65 05
e-mail: map@sparhobro.dk

Kontakt Marianne hvis du mangler overblik over dine pensionsordninger.

Få overblik og sikkerhed for at opsparingen til pensionen er 100% i orden.

 Sparekassen Hobro
Viby afdeling • Viby Torv 2 • 8260 Viby J • Tlf. 87 34 65 00

Kan man tage Duelighedsbevis, Yachtskipper III og VHF/SRC eksamen i Marselisborg sejlkлуб?

Hertil kan der svares 3 gange ja.

Sejlkлубben har hvert år siden 2004 afholdt Duelighedskurset, der afsluttes med Søfartsstyrelsens internationalt anerkendte "kørekort" til både - Duelighedsbeviset.

I løbet af vintersæsonen undervises der i teori med afsluttende prøve, og i foråret afvikles den praktiske del.

Vores underviser har gennem alle årene været Duffy Villumsen, der med mere end 30 års undervisningserfaring, samt udgivelse af egen lærebog må siges at være noget af en kapacitet.

I starten bestod holdet primært af nye sejlere, men også erfarne er med, og disse bidrager tit med praktisk information relateret til aftenens teori.

I de senere år deltager bl.a. flere sejl-skole-elever, og det ses klart, at sejl-skolen samt duelighedskurset supplerer hinanden godt.

Vi ser også stor andel af motorbåds-sejlere, som ikke vil "nøjes med" speedbåds-kørekortet.

I pausen, hvor snakken går livligt mellem kursusdeltagerne, serveres der selvfølgelig kaffe/the lidt sødt og lidt sundt.

Flere af kursisterne der har deltaget gennem årene, er senere blevet me-

get aktive klubmedlemmer. Dette er en stor gevinst for sejlkлубben, hvor der hele tiden er behov for nye kræfter i udvalg samt bestyrelse, hvor de kommer både med ny energi og nye idéer.

Vi må sige at kurset er blevet en succes, for de sidste par år har vi været nødsaget til at afvise kursister, da der rent fysisk ikke er plads til mere end 18 - 20 på holdet.

I år starter vi et nyt kursus, nemlig Yachtskipper III.

Vi har hyret Gert Eilenberger til at undervise. Han har mange års un-

dervisnings erfaring i bl.a. Duelighed og Yachtskipper III. Der ud over har han stor sejlads erfaring, hvor han bl.a. har krydset Atlanterhavet flere gange.

Yachtskipper III afholdes som weekend kursus i løbet af vinteren, og vi kan fornemme, at der er et behov for dette kursus blandt sejlkлубbens medlemmer.

Adgangskravene til Yachtskipper III er enten speedbåds-kørekort eller duelighedsprøvens praktiske del.

Yachtskipper III giver ret til at blive styrmand på fritidsfartøjer i fart på alle have, og ret til at føre fritidsfartøjer på op til 24 meter i Østersøen og Nordsøen, omkring de Britiske Øer, Norge, Færøerne og langs Grønlands kyster.

Flere af kursisterne i år har dog valgt kurset for at tilegne sig større generel viden.

For nogle år siden afholdte Marselisborg sejlkлуб et VHF/SRC kursus.

Dette har vi besluttet at prøve igen, så til foråret opretter vi et VHF/SRC kursus.

Kurset, der afholdes i løbet af 1 weekend, placeres lige inden søfartsstyrelsen afholder deres prøve i Aarhus. Også her bliver det Gert Eilenberger, som underviser.

VHF/SRC certifikatet kræves for at benytte en VHF/SRC radio ombord på et fritidsfartøj.

Lars Skøtt Jensen

Kursusleder

KOVSTED &
SKOVGÅRD
revision | rådgivning

Statsautoriseret revisorer

Vestre Ringgade 61,

8200 Århus N

Tlf.: 70290999

Mail: mail@kovsted.dk

www.kovsted.dk

Rustfrit stål
Overfladebehandling
Korrosionsbeskyttelse

ELEKTRA-
ELEKTROPOL A/S

Elektropolering - Bejdsning -
Glasblæsning-Reparation

Tlf. 8629 9911
www.elektropol.dk

ALT I BÅDUDSTYR

- ALLE KENDTE MÆRKER INDEN FOR SEJLSPORTEN
- SALG, SERVICE OG REPARATIONER AF BÅDMOTORER
- SEJLER- OG MODETØJ

AFI Marine

webshop . www.afi.dk

Shop, Serviceværksted og Riggerværksted

AFI Marine A/S

Hjortholmsvej 1
DK- 8000 Århus C
tlf. 86 12 43 66

Bådtransport indtil 8,5 ton

Nedbygget bil
m. kran
og hænger

Vognmand
Lars Therkildsen
86 24 34 33
20 95 34 33

**Vi er service
partner for de
førende tekniske
mærker på det
Danske marked**

**www.marinelec.dk
Henning Wermuth
Marine Electronic**

Latyrusvej 3 – 8240 Risskov

Mob. 40 72 45 65

Latyrusvej 3 – 8240 Risskov

Tlf. 40 72 45 65

- snak med fagmanden – og få råd -

Aktivitetskalender

For Marselisborg Sejlklub 2010 og 2011

Læs mere om aktiviteterne og tilmeld dig på www.marselisborgsejlkub.dk.

Lørdag-søndag d. 6. og

8. november

Yacht Skipper III (klubhuset)

Torsdag d. 18 november

Frivillig aften: En hyggelig aften for alle frivillige MS-medlemmer i Klubhuset

Onsdag d. 30. november kl. 19.00

Udvalgsaften: Bestyrelse og udvalg mødes mhp fastlæggelse af budget for 2011

Lørdag-søndag d. 4. og

5. december

Yacht Skipper III (klubhuset)

Lørdag-søndag d. 8. og 9. januar

Yacht Skipper III (klubhuset)

Onsdag d. 12. januar kl. 19.00

Klubaften: Med Naveren til Stillehavs v/Rita og Jørn Skriver

Onsdag d. 26. januar kl. 19.00

Udvalgsaften: Bestyrelse og udvalg mødes mhp gennemgang af 'året der gik'

Januar eller februar

Rundtur på Århus Havn – følg med på hjemmesiden

Lørdag d. 26. februar

Vinterfest – følg med på hjemmesiden

Februar

Klubaften: GPS betjening – følg med på hjemmesiden

Tirsdag d. 8. marts

Langturssejlerne: Singlehanded til Shetlandsøerne i en Drabant 26.

Onsdag d. 9. marts

Klubaften: En fælles aften for nye sejlklub medlemmer

Onsdag d. 16. marts kl. 19.00

Generalforsamling i Marselisborg Sejlklub

Primo april

Klubaften: Sæsonklargøring af båd – følg med på hjemmesiden

BEMÆRK:

De præcise datoer for afholdelse af visse klubaftener er endnu ikke endeligt fastlagte. Følg derfor med på hjemmesiden, hvor datoerne vil blive annonceret.

Der kan i øvrigt forekomme ændringer til datoerne ligesom aktiviteter kan blive aflyst. Dette vil også fremgå af hjemmesiden.

Se også Ungdomsafdelingens mange aktiviteter under menupunktet **Ungdom** på www.marselisborgsejlkub.dk.

Marselisborg Sejlklub (MS) og Marselisborg Havn S/I (MH) udvalgsmedlemmer

MARSELISBORG SEJLKLUB:
Marselisborg Havnevej 100b
8000 Århus C.

Tlf. 8618 1586
mail@marselisborgsejlkklub.dk
www.marselisborgsejlkklub.dk

Kontoret er åbent den 1. mandag
i hver måned fra kl. 17.00 – 18.00.
I sommerhalvåret er kontoret
også åbent hver onsdag før eller
efter kapsejladsen. Kontoret er
lukket i juli måned.

Kontakt klubbens bestyrelse og
udvalg via
marselisborgsejlkklub.dk.

BESTYRELSEN:

Lisbet Bjerre Knudsen
(formand & Kursusudvalg samt
Sailing Aarhus)
Tlf. 8611 5969 / 8938 1388
knudsens@gmail.com

Lars Uldall Jensen
(Næstformand, Festudvalg &
Sponsorer)
Tlf. 8672 5250 / 3064 9017
uldall.uj@gmail.com

Jørgen Carøe
(kasserer, klubhusudvalg &
motorbådsudvalg)
Tlf. 8628 3976 / 4041 4581
kasserer@marselisborgsejlkklub.dk
caroe@c.dk

Helge Boye
(Medlemskartotek & Kontingent
samt Ad Hoc Udvalg)
Tlf. 8611 9075 / 2371 7250
helgeboye@mail.tdcadsl.dk

Ole Bach
(Sejlerskole)
Tlf. 8689 2712
tove-ole@mail.dk

Pernille Vrang Laursen
(Referent, Redaktionsudvalg,
Turudvalg & MS hjemmeside)
Tlf. 8672 5250 / 2557 0249
pernille.laursen@martin.dk

Gunnar Jensen
(Kapsejlads- og
Følgebådsudvalg)
Tlf. 8627 5906
gunnarst.j@gmail.com

SUPPLEANTER:

Thomas Storgaard
(Ungdomsudvalg)
Tlf. 8734 1818 / 4068 0101
thomas@storgaard.dk

Thomas S. Sørensen
(Sailing Aarhus)
Tlf. 2819 5832
TS@interlex.dk

REDAKTIONSUDVALGET:
marsejleren@marselisborg
sejlkklub.dk

Niels Breüner
(ansv. redaktør)
Tlf. 8611 6625

Mogens G. Larsen
Tlf. 8614 6196

Thomas D. Fog
(MH best. rep.)
Tlf. 8619 8644

Pernille Vrang Laursen
(MS best. rep.)
Tlf. 8672 5250 / 2557 0249

HJEMMESIDEN:
www.marselisborgsejlkklub.dk

Per Hjerrild Hansen
Tlf. 8618 2058 / 4126 7827

Pernille Vrang Laursen
(MS best. rep.)
Tlf. 8672 5250 / 2557 0249

KAPSEJLADSUDVALGET:
kapsejlads@marselisborgsejlk
klub.dk

Per Hjerrild Hansen
(formand)
Tlf. 8618 2058 / 4126 7827

Hans Jørn Knudsen
(sekretær)
Tlf. 8611 5969

Lars Skøtt Jensen
Tlf. 8629 3005

Jacob Spliid Bech
Tlf. 8611 7323 / 6169 7323

Asger Christiansen
Tlf. 8627 6273

Gunnar Jensen
Tlf. 8627 5906
(MS best. rep.)

FØLGEBÅDSUDVALGET:
Per Hjerrild Hansen
Tlf. 8618 2058 / 4126 7827

Morten Kofoged
Tlf. 3214 0446 / 2889 7588

Gunnar Jensen
Tlf. 8627 5906
(MS best. rep.)

FESTUDVALGET:
Nethe Meier Nielsen
Tlf. 2252 0913

Dorthe Simonsen
Tlf. 2633 2688

Jeanette Jagd Kofoged
Tlf. 3214 0446

Lars Uldall Jensen
(MS best. rep.)
Tlf. 8672 5250 / 3064 9017

SPONSORUDVALGET:
Thomas S. Sørensen
Tlf. 28 19 58 32

Morten Møller
Tlf. 86 16 51 81

Lars Uldall Jensen
(MS best. rep.)
Tlf. 8672 5250 / 3064 9017

SEJLERSKOLEN:
Åge Thorborg
Tlf. 8613 4592 / 4038 5716

Palle Thomsen
Tlf. 8613 1546

Ole Bach
(MS best. rep.)
Tlf. 8689 2712

UNGDOMSUDVALGET:
Morten B. Johansen
(formand)
Tlf. 8699 9484 / 2167 9574

Marianne Lyngdorf
Tlf. 8627 4923

Bent Werner
Tlf. 8627 7901

Mads Heerulff
Tlf. 2019 4043

Dorthe Mose Kirchner
Tlf. 5153 0171

Thomas Storgaard
(MS best. rep.)
Tlf. 4068 0101

MOTORBÅDSUDVALGET:
Jørgen Carøe
(MS best. rep.)
Tlf. 8628 3976 / 4041 4581

TURUDVALGET:
Henrik Jensen
Tlf. 8627 6532 / 8938 1090

**Lars Uldall Jensen og
Pernille Vrang Laursen**
(MS best. rep.)
Tlf. 8672 5250 / 3064 9017 /
2557 0249

AD HOC UDVALGET:

Rita Skriver
(formand)
Tlf. 8627 3336

Jørn Skriver
Tlf. 8627 3336

Helge Boye
Tlf. 8611 9075 / 2371 7250
(MS best. rep.)

KLUBHUSUDVALGET:
Lene og Preben Rye
Tlf. 8611 0804

Hanne Sørensen
Tlf. 8699 9484

Jørgen Carøe
(MS best. rep.)
Tlf. 8628 3976 / 4041 4581

**OBS: Udlån af klubhus til
medlemmer:**
Marianne Dam 2463 4649

KURSUSUDVALGET:
Lisbet Bjerre Knudsen
(MS best. rep.)
Tlf. 8611 5969 / 8938 1388

**MARSELISBORG HAVN S/I
Havnekontoret**
Marselisborg Havnevej 54
8000 Århus C

Tlf. 8619 8644
Fax 8619 8799

e-mail
mh@marselisborghavn.dk

Havnens hjemmeside
www.marselisborghavn.dk

Havnechefen træffes
på 8619 8644

Kontorets åbningstider
annonceres på
havnens hjemmeside.

Rød/Grøn mobiltelefon
4047 7606

Kontakt havnens bestyrelse
og personale via
www.marselisborghavn.dk.

HAVNECHEF:
Thomas D. Fog
Tlf. 8619 8644

BESTYRELSEN:
Carsten Mikkelsen
(formand)
Tlf. 4034 0020

Bent Smed
(næstformand)
Tlf. 8611 6510

Nethe Meier Nielsen
Tlf. 2252 0913

Søren Hald
Tlf. 9864 1399

Ole Knudsen
Tlf. 2371 3339

Thomas Storgaard
Tlf. 40680101

Komm. Repr.
Lars Lyngsdal
Tlf. 2920 9024

Havari med skolebåden Larsen 25

På skolesejlsdagen mandag den 4. oktober brækkede roret af og kort tid efter faldt påhængsmotoren i vandet. Vinden var frisk fra sydøst med en styrke på 9 – 10 m/s, og med mindre vi fandt en løsning, så ville bølgerne før eller siden føre båden ind på østmolen.

Her i efterårssæsonen viser bugten flere gange tænder. Mandag den 4. oktober var en af disse dage. På cyklen mærkede jeg først rigtigt det friske pust fra sydøst, da jeg nåede Tangkrogen. På havnen sang vinden i wirer og master. Fremmødet var mindre end normalt, hvor vi som regel er 2 x 4 sejlerskoleelever og 2 instruktører til sejlturen mandag eftermiddag. Denne mandag var vi dog kun 2 fra det normale skolehold på Larsen 25 og 1 fra Buccaneer-holdet. Det blev derfor aftalt at Hans Peter tog instruktørtjansen på Larsen 25 med de fremmødte, mens Åge kunne blive på land. Holdet bestod derfor af Hans Peter Nielsen, Peter Uhre, Mikael Syska og mig selv.

Vi satte sejlene på vej ud af havnen mens vi stadig var i læ af molerne. Først gik vi sydover langs kysten mod Marselis Hotel. Derefter tilbage mod havnen med vinden ind bagfra, da vi skulle have justeret lidt på skøderne. Så gik vi udad på kryds op mod bølgerne. Det var absolut

en frisk dag på bugten med vind og bølger, hvor vi flere gange fik bølgesprøjt ind over båden. Da vi var kommet ca. 1 sømil ud i bugten skete det. Uden varsel brækkede roret af under båden. Rorpinden sad stadig hvor den skulle, men der var ingen kontrol over båden. Vi tog forholdsvis hurtigt en række ukontrollerede vendinger – om det var over stag eller bomninger er jeg stadig i tvivl om. Den første udfordring gav sig selv: Vi skulle have båden stabiliseret.

Først tog vi storsejlet ned. Samtidig gik jeg i gang med at starte motoren. Larsen 25 har ikke indenbords motor, men er derimod udstyret med en påhængsmotor på 4 HK, der er påmonteret en glideskinne bag på båden. Det er der både fordele og ulemper ved. Når man mister roret er det umiddelbart en fordel, at man kan tænde påhængsmotoren og bruge den til at styre båden med. Det lykkedes uden de store problemer at få gang i påhængsmotoren og dermed få lidt stabilitet på båden. Næste skridt var at undersøge båden for mere alvorlige skader. Vi havde ikke mange erfaringer med brækkede ror, én havde oplevet at et ror var blevet påkørt af en bil på land, men det kunne jo ikke helt sammenlignes med vores aktuelle situation! Hans Peter fortalte dog at hvis brud-

det sidder "forkert", så kan det give risiko for at båden tager vand ind. Derfor – en mand ned i kahytten for at tjekke, hvor høj vandstanden var dér. Heldigvis var der lige så tørt (eller vådt) i kahytten som det plejer at være. Vi tog altså ikke vand ind.

Roret flød rundt i bølgerne 25-30 m fra båden. Vi blev derfor enige om samle det op og tage det med hjem. Det var dog ikke helt nemt. For en af ulemperne ved en påhængsmotor er at skruen i bølgegang ofte er fri af vandet. En anden ulempe er at det er svært for styrmanden at orientere sig, når man samtidig skal have fat i gashåndtaget på en påhængsmotor, der befinder sig tæt på vandoverfladen bag på båden. Vi fik dog båden manøvreret på plads for så at møde næste udfordring – nemlig at få roret op i båden. Roret var glat af algevækst, så vi havde flere forgæves forsøg på at få det op – bl.a. med bådshagen og reb. Vi skiftede lidt rundt på pladserne, men det var først da Peter fik fat i roret med sine handsker, at det lykkedes at få det løftet op.

Vi satte bagefter kursen mod havnen. Det skete med motoren tændt og fokken oppe. Den friske vind fik vi skråt ind bagfra og det gik sådan set ganske godt. Lige indtil en stor bølge vred påhængsmotoren ud af ophængsskinnen på båden. Motoren forsvandt under vandoverfladen. Underligt nok kørte den videre et stykke tid inden den gik i stå. Om det var fugt i karburatoren eller

manglende luftindtag finder vi nok aldrig ud af. Når den i dag ikke befinder sig på 14 meters dybde så skyldes det alene, at den også var bundet fast i båden med et reb.

Vi fik hurtigt hevet motoren op at vandet. Men situation havde klart udviklet sig i en uheldig retning. Vi havde stadig intet ror og nu var påhængsmotoren også ude af funktion. Mikael ringede til Åge, der i mellemtiden var nået hjem til sig selv. Åge opfattede hurtigt situationen og skyndte sig til havnen for at sejle alene ud i sin båd for at yde assistance. Vinden var frisk fra sydøst med en styrke på 9 – 10 m, og med mindre vi fandt en løsning, så ville bølgerne – med en højde på op til 1 m – før eller siden føre båden ind på østmolen. Forhåbentligt ville Åge nå frem før det skete – men helt sikre var vi vist ikke!

Vi gik derfor i gang med at få påhængsmotoren på plads igen. Det var ikke let. For ophængsskinnen er konstrueret så motoren ikke bør

Fortsættes på side 23. →

Klar til vinteren?

Bestil din motorkonservering nu - så gir vi oliemfilteret - og gratis motorcheck!

Priseksempel påhængsmotor, 150 hk:

- Gratis motorcheck: Check af kilerem, kølervæske, batterier med syremåler, evt utætheder (diesel og vand). Optisk eftersyn af el
- Konservering (kølervæske gennemskylning via søvandsindtaget), filterskift U/B, gennemskylning,
- Skift af motorzink 150,-
- Olieskift 2 liter Pennzoil 5/40 248,-
- 2 servicetimer á 500,-

I alt 1.400,-

Formsyet bådpresenning

Optimal pasform og minimalt "overskud" af presenning. Proflex presenninger sælges også i en endnu bredere model, så der findes en presenning til alle både.

Findes i 2 kvaliteter 240 gram & lastvognskvaliteten på 600 gram pr. m². I pakken indgår der desuden Proflex-ankerstrop- per (15-20 stk. alt efter str.) og reparationstape, hvis uheldet er ude.

Presenningen ligger pakket i en praktisk taske, der gør opbevaring lettere.

Fra 898,-

Efterårstilbud: 20% på alle presenninger!

NoTool - super enkelt!

Med et dækstativ fra NoTool får du mere tid til båden.

Hurtigt og sikkert dækker du din båd helt uden brugsanvisninger og værktøj.

NoTool klarer problemet uden at koste en herregård.

Kig ind hos Marselisborg Marine, se og prøv stativet.

 Marselisborg Marine
www.marselisborgmarine.dk

Marselisborg Havnevej 34, 8000 Århus C, Tel: 77 34 86 19

kunne falde af. Det betyder så omvendt også, at det er meget svært at sætte den på, hvis den alligevel er faldet af. Vi fandt noget værktøj på båden og fik skruet nogle sikkerhedsbolte af på skinnerne. Herefter kunne vi lade motoren glide ned i beslaget igen. Næste skridt var at få gang i motoren igen. Beskyttelsesskjoldet på motoren var røget af under arbejdet med at få den på plads i skinnen. Til at begynde med blokerede motoren totalt - startsnoren kunne ikke trækkes ud. Efter et stykke tid fik vi startsnoren løs og brugbar, hvorefter vi forsøgte at starte den. Jeg gætter på at vi rykkede omkring 100 gange inden motoren med et forkølet host gik i gang. Så havde vi styrefart igen. Motoren lyste rødt på en advarselsslampe, der var vist noget den ikke var helt tilfreds med, men der var skub i den, så vi satte igen kurs mod havnen. På det tidspunkt var der vel 3-400 m. til østmolen. Peter og Mikael havde allerede fundet ankeret frem. Med en lang ankerline (pga. dybden på ca. 14 m.) ville vi forhåbentlig kunne vinde noget tid inden mødet med østmolen. Men det blev heldigvis ikke nødvendigt at smide ankeret.

For at undgå at tabe motoren igen sad en af os på hækken af båden og holdt med foden motoren på plads i skinnen. Styrmanden lå også halvt udover for at holde fast i gashåndtaget på motoren. I mellemtiden var Åge nået ud til os i sin egen båd. Bølgerne var høje, så vi måtte holde afstand mellem bådene. Vi sejlede dog

nu stabilt mod havnen og aftalen blev derfor at Åge blot fulgte med på afstand, så han kunne kaste et reb til os, hvis det blev nødvendigt. Heldigvis skete der ikke flere større uheld. Da motoren blev sat i tomgang 25 meter fra bådpladsen gik den i stå igen. Bådens fart og retning betød dog, at den stille gled ind på den rigtige plads. Da vi havde fået fortøjet båden fik vi en vejfortjent molebajer - det trængte vi vist alle til.

Efterfølgende har jeg hørt flere bud på, hvordan man kan lave et nødror. Nogle forslag virker ret fantasifulde. På hjemmesiden fra det norske Båtmagasinet kan man dog finde en beskrivelse af forskellige muligheder: http://www.batmagasinet.no/baatweb/innhold.nsf/tips050_riggnodror.pdf

Rorstammen på Larsen 25 er lavet af massivt metal med en diameter på 35 mm. Brudfladen er frisk og uden tegn på, at der har været revnedannelser undervejs. Efterfølgende har Åge givet motoren lidt service. Han fortæller at den er skyllet igennem med ferskvand, og motorolien er skiftet 5 gange, da den var meget grå af det saltvand, som var trængt ind. Den går stadig lidt ujævnt - og skal nok have tændingssystemet eftersat her i løbet af vinteren. Turen den 4. oktober blev årets sidste for Larsen 25. Forude venter en reparation af roret - og derefter et vinterhi på land.

Af Per Dahl Pedersen

Introduktion til Astro-navigation

Astronomisk navigation står for mange fritidssejlere som noget, kun langtursoverder og gamle søfolk beskæftiger sig med. I virkeligheden bygger GPS'en langt hen ad vejen på principper for positionsbestemmelser, der er udviklet igennem mange hundrede år.

GPS'en har revolutioneret sikkerheden til søs – også for fritidssejlere. Med stor præcision kan den fortælle lige præcis hvor båden befinder sig, hvor hurtigt båden bevæger sig over grunden og hvad den aktuelle kurs er. Og det kræver ikke særlige vejrforhold eller komplicerede beregninger. Global Positioning System er i realiteten et nutidigt produkt af en kunst, astronavigationen, som søfolk har behersket i stigende grad i mere end tusind år.

Det begyndte med, at vikinger, polynesiere og andre søfarere brugte sol, måne og stjerner. De lagde mærke til, at solen ændrede stilling på himmelen, ikke bare fra morgen til aften, men også i løbet af året. Stjernehimlen bevægede sig hver nat fra øst mod vest, og i løbet af

året ændrede stjernehimlen stilling i forhold til linjen, hvor himmel og hav mødtes, det vi kalder kimingen. De fandt ud af, at når man sejlede mod ret vest eller øst, stod solen hver dag ved middagstid i samme højde over kimingen, så man kunne bruge solens middagshøjde til at sikre, at man sejlede på samme breddegrad. Sejlede man længere mod nord blev middagshøjden mindre, sejlede man mod syd blev den større. Der var altså en sammenhæng mellem middagshøjden og den breddegrad, man befandt sig på. Sidenhen fandt astronomer ud af at bestemme solens årlige vandring fra $23\frac{1}{2}$ grad nordlig til $23\frac{1}{2}$ grad sydlig deklination eller bredde. Sammen med opfindelsen af jordens gradnet med de "vandrette" breddeparalleler og de "lodrette" meridianer betød det, at man ved at måle vinklen mellem kimingen og solen, når denne stod højest ved middagstid, sammenholde det med solens deklination ved sand middag den pågældende dag i året, kunne bestemme sin middagsbredde med ret stor nøjagtighed. Eller i hvert fald så stor nøjagtighed som måleinstrumentet tillod. Man brugte en vinkelmåler, kaldet astrolabiet eller jakobsstaven til at måle vinklen med.

Her midt i november befinder solen sig på den sydlige halvkugle. Dens deklination er ca. 18° syd for himlens ækvator. Vi leger, at vi befinder os på en båd et sted i Kattegat, og vil

gerne beregne en nogenlunde præcis middagsbredde. Vi har brug for en vinkelmåler, der kan være alt fra en professionel sekstant til en pind, der kaster skygge ligesom et solur. Når vinklen til solen er størst ved sand middag, er pindens skygge kortest. Sekstanten – eller skyggepinden – fortæller os, at solen, da den stod på sit højeste var ca. 15° over kimingen – ikke meget, men det er jo også efterår.

Beregningen ser – stærkt forenklet – sådan ud:
 90° minus solhøjden = solens deklination (S) plus vores breddegrad dvs.
 90° minus 15° = 18° plus vores bredde →
 75° minus 18° = 57° nordlig bredde

Nu ville det jo også være rart at kunne bestemme sin længdegrad øst eller vest for Greenwich. For at kunne det, skal man vide hvor mange timer, minutter og sekunder, der er gået, fra sand middag i Greenwich, altså da solen stod på sit højeste i 0° -meridianen, og til den står på sit højeste her hvor vi befinder os. Solen går nemlig ret præcist rundt om jorden i 24 timer, og den bevæger sig altså 15 længdegrader mod vest i løbet af en time. Men først omkring 1735 lykkedes de englænderen John Harrison at konstruere et skibsur, et kronometer, der gik så nøjagtigt, at man kunne bruge det til at beregne længden med. I dag kan et radiostyret ur eller et godt digitalur fortælle, at der er gået præcist 23 timer, 17 minutter og 20 sekunder siden solen kulminerede i Greenwich til den

kulminerer her hvor vi befinder os. Efter lidt omregning af tiden til grader og minutter finder vi, at vores længdegrad hedder $10^\circ 45'$ øst for Greenwich. Så langt, så godt.

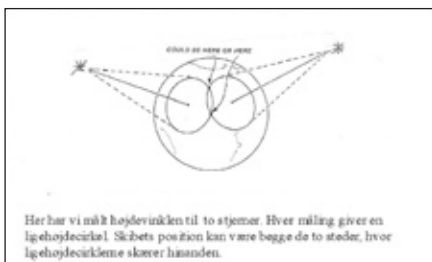
Men vi vil også gerne kunne bestemme vores position på andre tidspunkter end ved sand middag. Vi må i gang med at måle højder til planeter og stjerner. Når navigatøren helst vil måle planethøjder, skyldes det, at planeterne er synlige i skumringen samtidig med, at der er en tydelig kiming at måle over, mens stjernerne først kommer senere, når kimingen ikke længere er så skarp.

Og hvad er det så han gør? Han bestemmer en præcis position ved hjælp af 2 - 3 nogenlunde samtidige højdemålinger til f.eks. Jupiter, Venus og Saturn.. Da han i sin computer eller i sine tabeller har alle relevante oplysninger om planeternes position (deklination og timevinkel) i observationsøjeblikket, kan han bestemme sin position. Det er nemlig det sted på jorden, hvor planeternes lighedshøjdecirkler skærer hinanden. Hov – hvad er lighedshøjdecirkler?

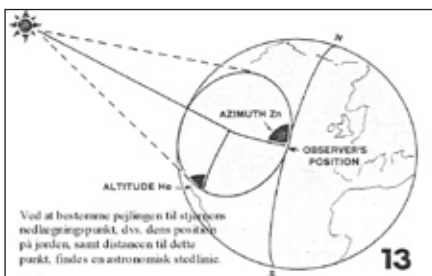
Forestil dig, at det er juleaften hjemme i stuen. Familien vandrer glade rundt om juletræet. Lille Lucas kigger op på stjernen i toppen af træet, mens han med far og mor i hånden går rundt om træet. Hele vejen rundt må han lægge nakken lige meget tilbage for at se op på stjernen. Hans tur rundt om juletræet er en lighedshøj-

Fortsættes på side 26. →

decirkel. Jo højere træet er, jo mere må han lægge nakken tilbage, og jo større familiekredsen er, jo længere kommer Lucas fra topstjernen.

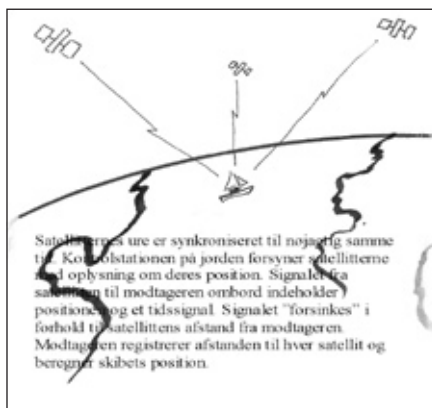

Forestil dig så, at du ser to klare planeter eller stjerner på aftenhimlen. Ved hjælp af kronometer og tabeller eller computer kan du bestemme deres nøjagtige position på himlen i det øjeblik, du ved hjælp af sekstanten måler hver stjernes højde, dvs. vinklen fra stjernen ned til kimingen. Igen må der en del mellemregninger til.

Den vinkel, vi måler med sekstanten, stående på jordens overflade, skal omregnes til den vinkel, stjernen ville have i forhold til horisonten, hvis man kunne måle fra jordens centrum. Men efter disse mellemregninger finder vi distance og retning til de målte objekters nedlægningspunkt, dvs. det punkt på jorden, der

ligger lige under stjernen. Vi kan så i kortet afsætte to astronomiske stedlinjer. Der, hvor de skærer hinanden, er vores position.

Men ak – ingen navigator bruger i dag sekstanten. Han får det hele forærende på sin GPS. Den gør i princippet næsten det samme som man tidligere gjorde med sekstanten. I stedet for stjerner og planeter bruger den et antal – i øjeblikket er der omkring 30 – navigationssatellitter, der er anbragt på præcise og kendte positioner i rummet. GPS'en skal bare bruge tre "synlige" satellitter over kimingen. GPS'en måler ikke højde, men tid. Næmlig den tid det tager for et radiosignal at bevæge sig fra hver af de tre satellitter til vores GPS-modtager. Styringen af signalerne sker ved hjælp af nogle ultra-præcise atomure i satellitterne. Ved hjælp af den mikroskopiske tidsforskel, der er mellem, at GPS'en modtager signalerne og den identifikation, der også ligger i signalet, beregner GPS'en det sted på jorden, hvor netop det modtagne

mønster i signaler passer. Da denne proces foregår hele tiden kan GPS'en som en ekstra service også beregne vores kurs over grunden, vores fart, hvornår vi vil være fremme ved næste waypoint osv.

Der er ingen tvivl om, at GPS har været et vigtigt bidrag til at gøre det mere sikkert at færdes til søs. Men GPS'en er et hjælpemiddel. Som fritidssejlere må vi aldrig glemme selv at følge med i navigationen, checke om kursen nu er rigtig, om der stadig er vand nok under kølen og om der er overensstemmelse mellem det GPS, radar osv. fortæller os, og det vi med vore egne øjne ser.

Mogens G. Larsen

TJ MARINE
www.tjmarine.dk
86 17 23 00

TJ MARINE - Torben Jensen
Arresøvej 7 - 8240 Risskov

Reparation på eget
værksted af alle mærker
benzinmotorer

MERCURY
MerCruiser

BYG GARANTIFORDNING

Hamrende
godt håndværk

j.skriver
TØMRER- OG SNEDKER A/S

Tomsagervej 23 . 8230 Åbyhøj . Tlf. 8619 5599
www.jskriver.dk

Din TØMRERMESTER

Per Trankjær

Alt i tømrer- og snedkerarbejde

Udskiftning af tag

Tilbygning og ombygning

Mobil 28 10 59 44

Uraniavej 18 - 8270 Højbjerg

86 14 49 44

Sejlerferie i Caribien

Det var ca. ved samme tid sidste år (2009) – sejsæsonen var slut og vores båd sejlet på værft i Sverige - da langtursejlernes klubblad dumpe ind af brevsprækken.

Her var en opfordring til at deltage i FTLF's 25 års jubilæumstur til De Britiske Jomfruøer i april 2010.

Dette tilbud kunne vi ikke sidde overhørigt og vi tilmeldte os straks. Kunne vi finde et andet par at leje båd sammen med, kunne vi gøre turen med fly og bådleje for ca. 10.000 kr. pr person. Det var virkelig dagens tilbud.

Via FTLF's kontaktperson på Tortola, som formidlede charterbådene, fik vi også kontakt til et par fra København, som godt turde leje båd sammen med nogle jyder. Det har herefter udviklet sig til et godt venskab med fællesinteresser i sejlerlivets glæder.

Båden, vi chartrede, var en Beneteau 39 med 3 kahytter og 2 badeværelser. Perfekt til 4 personer.

Turen startede i Kastrup med mellemlanding i Atlanta og ankomst til Sct. Thomas. Her var vi i 2 dage og så gik turen med færge til Tortola på De Britiske Jomfruøer.

British Virgin Island (BVI) er en lille øgruppe, som ligger lige øst for de tidligere dansk-vestindiske øer, som vi solgte til amerikanerne. Det vil sige, at man først rejser ind i USA på

Sct. Thomas og så rejser man ud igen og ind i britisk territorium. Det medfører en del papirarbejde og kontrol, og det betyder, at det er smartest at holde sig indenfor BVI, da det vil tage alt for lang tid at ind- og udklarere fra de forskellige øer, hvis man vil bevæge sig længere rundt i området. BVI er et perfekt område til sejlads i 14 dage.

Tortola er den største ø med ca. 20.000 indbyggere og hovedbyen Road Town. Derudover er der 6-7 større øer med diverse seværdigheder, restauranter og indkøbsmuligheder samt et utal af små øer, bugter og laguner, hvor man kan stoppe op og nyde vandet, himlen og de eksotiske dyr man støder på, f.eks. skildpadder, delfiner, leguaner og pelikaner. Vandet er et kapitel helt for sig – turkisfarvet og helt klart og gennemsigtigt, selv på 12 meters dybde kunne vi se bunden.

Efter at have påmønstret båden og provianteret i det lokale Bobbys Market er vi klar til afsejling mod Norman Island, som ligger lidt sydligere for Tortola. Vi anduver The Bight, en dejlig bugt, hvor der er masser af moorings, som vi fortøjer ved. Det koster omkring 25 dollars pr. nat og opkræves enten på den lokale bar eller af de både, der kommer rundt og opkræver penge. De medtager også affald for 2 dollars. I bugten lå også det gode skib Willy

T – et gammelt sørøverskib – hvor der blev holdt velkomstparty. Ulla, den lokale kontakt, bød på konky-liefrikadeller og Pina Colada til de ca. 70 deltagere på de 14 både, dels kølbåde og katamaraner.

FTFL's formand bød også velkommen og gav hver båd en flaske caribisk rom til turen. Det blev til en sjov og munter aften, og efter mad og drikke samt megen snak forlod vi Willy T og gik om bord i vores dinky. Gummibåden bliver helt uundværlig når man sejler i Caribien, for man ligger sjældent i havn, da det er rasende dyrt. Man ligger ved disse ankerbøjer – moorings – og dinkyer så ind til land. Man kan selvfølgelig også ligge for anker, men mange af stederne omkring Tortola og øerne er nationalparker, hvor man ikke må ankre pga. koralrevene.

Efter at have sejlet lidt rundt blandt bådene fandt vi også vores båd igen. Ja, hvor svært kan det være? Det var ikke pga. rommen eller deslige, men fordi det er bælgravende mørkt allerede kl. 18.30. Det skulle vi lige vænne os til - man har ikke lange lyse sommernætter selv om temperaturen er over 25 grader.

Man kan godt sejle i flotille-sejlads. Men vi vælger at være på egen hånd og sejler videre til Salt Island, som er ubeboet og domineret af en stor saltsø, hvor saltet kan samles op ved bredden. Videre til Cooper Island, hvor vi fik vores første lektion i snorkling – fantastisk at se de mange

forskellige fisk i mange farver.

Videre til Virgin Gorda til The Bath på sydspidsen. Et fantastisk sted, hvor kæmpe sten og klipper danner et troldelandskab, hvor man kan spadserer gennem grotter og søer med helt klar vand. Virkelig fascinerende og noget man ikke oplever hver dag.

Næste stop blev Marina Cay – en lille bugt nordøst for Tortola. Man ankrer ved moorings og "fastlandet" er den lille ø Marina Cay. Her blev snorklet og på toppen blev vi underholdt af en "pirat", som sang og spillede og delte rom ud. Det var også her, vi fik smag for den traditionelle drink "Pussers Pain Killer".

Derfra videre over i Trellis Bay, hvor der er en del lokale kunstnere, som sælger deres fremstillede varer – og det var noget, der ikke lignede alt det, man normalt køber.

Videre om på vestsiden af Tortola til Cane Garden Bay – en fantastisk strand og en hyggelig lille by bl.a. med et 400 år gammelt romdestilleri – meget primitivt, men rommen var udmærket.

Den vestligste ø er Jost van Dyke, hvor der er gode bade- og snorkling bugter. I Little Harbour gik vi på Peace and Love Bar – et helt specielt sted, hvor der hænger i massevis af T-shirts, trusser, tørklæder m.m. – you name it. Alle skænket af folk der har været forbi. Oplevelsesrigt og specielt.

Så trængte pigerne til at shoppe lidt

Fortsættes på side 30. →

og vi anduver Sopers Hole på den vestlige spids af Tortola. En lang bugt ind med masser af restauranter, proviant og butikker. Der blev shoppet igennem og købt gaver med hjem.

Meget spændende at besøge Pussers sailorbutikker og se deres sejlertøj – især landgangstøj.

Inden turen gik tilbage til Road Town, nåede vi også omkring Peter Island.

På hele turen har vi været heldige med vejret – haft højt solskin, men også overskyet nogle gange i løbet af dagen, men det var en behagelighed, da det er meget varmt i solen selvom der er bimini på båden.

Vi fik nogle dage lidt mere vind end

sædvanligt for årstiden, dog aldrig mere end 12-14 sek/m. Og vi fik også vind fra lidt skiftende retninger, hvilket heller ikke er så almindeligt. Vi var der i medio-ultimo april og det er ved at være slut på sejl sæsonen derovre.

Vel hjemme igen kunne vi se tilbage på en oplevelsesrig tur med mange gode minder. Det kunne vi godt finde på at gøre om igen. Nu ved vi lidt om forholdene til at kunne chartere en båd og vi ved, at man godt kan sejle i Caribien uden at skulle sejle over Atlanten selv. En sådan chartertur kan virkelig anbefales.

*Med sejlhilsen fra
Solveig og John/ONLY*

Nyt fra Havnen

Mit indlæg til sidste udgave af Marseljeren nåede ikke frem til trykken, og kom aldrig i bladet, jeg vil her kort opsummere det væsentligste fra dette indlæg.

Booking af søsætning og optagning

Fra og med dette efterår overgår booking af tider til optagning og søsætning til en webbaseret løsning. Systemet er godt gennemprøvet fra andre havne, og det vil frigøre havnekontoret for en masse administration, og give jer mulighed for at booke når I har tid og lyst.

På hjemmesiden er der en knap, der hedder Booking. Når man har oprettet sig som bruger med MH Nummer og navn, vil man kunne foretage booking af den tid, man ønsker. Skulle man efterfølgende ønske at rette eller aflyse sin tid, logger man blot på igen og foretager sine rettelser. Ca. 4 dage inden selve optagningen vil ens tid blive fastlåst. Kan man ikke komme på/ eller bruge internet – ringer man 86198644 og får hjælp.

Tallykey

Det nye Tallykey system er nu på plads og er indkørt. De fleste har fået ombyttet deres kort, og særligt har vi på kontoret kunne mærke en stor positiv forskel. Maskinen har næsten kørt perfekt, og de tilfælde, hvor der har været problemer, er blevet løst hurtigt.

Særligt har vi kunne registrere at gæsters tilgang til maskinen er blevet meget lettere, og den service, at man nu kan forlænge sit ophold uden at skulle købe nyt kort, har afhjulpet mange af de problemstillinger vi havde tidligere.

Til foråret vil I opleve den fordel, at I ikke skal på kontoret for at få opdateret jeres kort. Der bliver en funktion på maskinen, hvor man kan forlænge gyldighedsperioden.

Ny indretning af vinterpladsen

Den blå komprimator, som i en årrække har prydet pladsen efter svinget, bliver nu endelig pakket ind og placeret på en indrettet plads, som også giver bedre mulighed for at restauratørerne kan renholde omkring denne. Det skue, der tidligere har været ved ankomst til havnen, har ikke været en præsentabel indgang til MH. Fremover vil vi arbejde på at skabe et mere indbydende førstehåndsindtryk ved ankomst fra Marselisborg Havnevej.

De nye P-pladser langs svinget og foran Havnehotellet er færdige, og der er etableret pladser fra miljøskuret og op til hegnet. Til foråret bliver de to telte på pladsen afviklet, og de sidste p-pladser kan etableres.

Ved siden af mastestativerne har vi fået en plads til klargøring/demontering af master.

Fortsættes på side 32. →

De pladser til både, som vi mister fra miljøskuret og op, får vi til gengæld på det område, der tidligere er blevet anvendt til vinterparkering til biler.

Klargøring af vinterpladsen

Klargøring af vinterplads har i år været særdeles presset. Dels pga. arbejdet med ombytning af p-pladser, men også omrokeringer ifht. udstillingen har givet ekstra arbejde. Lars arbejder efter en plan med at få de store både opstillet ud mod vejen, i midten opstilles mellem- og småbåde, og endeligt både op 13 meter mod hegnet. Fordelen ved at vi har fået samlet vores aktiver, er at pladsen kan lukkes af i de perioder hvor vi arbejder.

Bro 10

Som omtalt på pladshavermødet har der været arbejdet med planer om en omrokering på den første del af bro 10. Denne del af bro 10 har et egnet svajebassin til større både, og vi har haft en del pladshavere, der har ønsket at afvikle deres relativt små pladser uden held. Dette har været en god anledning til at få sammenlagt pladser. I alt har Havnen opkøbt 5 små pladser og tillagt nogle eksisterende pladser. Dette har givet 7 pladser på mellem 40 og 47 moduler. Til forøgelse er der indkøbt borerør, som vil blive rammet og beklædt med sort plast. Når bådene er væk, fjerner vi alle Y-bomme og forventer at påbegynde ramning primo 2011.

Hammerne

Det er planen, at vi skal færdiggøre de sidste hammere for enden af broerne. I foråret fik vi skiftet og sat nye afviserbrædder på ca. halvdelen af havnens hammere, og nu er turen kommet til resten. Afhængig af tidevand har det for nogle både givet store problemer at skulle lægge til ved hammerne, når der ikke var brædder hele vejen rundt. Desuden var beklædningen flere steder i så dårlig forfatning, at der var fare for søm og skruer, der stak ud.

EL og Vand over vinteren.

El på vinterpladsen bliver lukket, når optagning er slut, og alle er færdige med at klargøre til vinteren – dvs. ultimo november. Der vil dog stadig være mulighed for el mod betaling. Hvis du har brug for el i løbet af vinteren til reparationsopgaver eller lignende, skal du koble dig på tavlen, samt give besked til Lars på lars@marselisborghavn.dk

Vandet på pladsen lukker vi for, når der kommer nattefrost, eller senest et par uger efter sidste optagningsdag.

Højtryksrensere og miljøstøvsuger.

Kontakt havnens personale. Højtryksrenseren låner du frit. Miljøstøvsugeren er et krav for at undgå den giftige bundmaling i lunger og på pladsen. Her skal du kun betale for de materialer du bruger.

Lad båden blive i vandet.

Vi har med stor succes etableret "værft" på søsætningskajen i foråret og tidlig sommer. Her er der mulighed for at ordne sin båd, normalt har man en uge. Hvis du ønsker at lade din båd blive i vandet vinteren over, skal du placere båden ved en flyde-

bro. Både over 7 ton må ikke ligge ved Y-bomme, men har mulighed for at ligge i pæle yderst på bro 6, 3 eller 2. Pladserne i vores nye anlæg A, B og C vil også være meget velegnet til vinterpladser. Her er der flydebro samt ekstra højde på C broen. Bro 4 er ligeledes åben for større både. Den 1. marts skal din båd være tilbage på sin rette plads.

HUSK: Både over 7 tons må ikke ligge ved Y bomme

Med venlig hilsen

Thomas D. Fog, Havnechef

Informationsmøde for pladshavere torsdag den 11. november kl. 19.00

Marselisborg Lystbådehavn S/I indbyder pladshaverne til informationsmøde på Viby Bibliotek, Skanderborgvej 170.

Bestyrelsen vil orientere om Havnens økonomi, aktuelle opgaver og fremtidige planer. Der vil blive informeret nærmere om dagsordenen ved opslag i sejlklubbens klubhus og ved havnekontoret, samt på Havnens hjemmeside.

Sct. Lukas Apotek

Harald Jensens Plads 1A, 8000 Århus C • Tlf. 8612 1222
sct-lukas@apotek.dk • www.sctlukasapotek.dk

apotek

Vi har åben alle dage - hele året...

Så kig forbi...

*Vi glæder os til at betjene jer.
Med venlig hilsen
Jette og Henrik*

Marselisborg Havnevej 46 B • 8000 Århus C

Tlf: 86 18 19 69 / 21 49 60 75 • www.martino.dk • e-mail: martino@martino.dk

OPTAGNING AF BÅDE 2010

Fra medio november er der stadig følgende optagningsdage:

Både under 5,5 ton (450 kr.)

Fredag d. 12.11.10

Fredag d. 20.11.10

Fredag d. 26.11.10

Lørdag d. 27.11.10

Både fra 5,5 til 8,5 ton (550 kr.)

Lørdag d. 13.11.10

Tilmelding* kan ske på
www.marselisborghavn.dk

Masterne skal afmonteres for salingshorn m.v. Husk også at masten skal være forsynet med MH nummer. Mærker udleveres på havnekontoret.

**) Hvis båden skal stå på land længere end til 1. juni skal dette oplyses ved tilmelding. Desuden skal det meddeles, hvis der ønskes opsat telt (med sider helt til jorden) uden om båden. Endeligt skal du oplyse hvis du skal bruge permanent el. Brug af spyd samt grævning på vinterpladsen er ikke tilladt.*

Specialopgaver
i rustfrit stål

- Vandtanke
- Brændstoftanke
- Søgelændere
- Badestiger
- Alle former for beslag

a/s jubo
Agerbakken 11-13
8362 Hørning
Tlf. 86 57 15 88
e-mail: jubo@jubo.dk

Sparekassen Hobro

I Århus

Velkommen i en af vores
tre afdelinger i Århus:

Århus City afdeling
Frederiksgade 7
8000 Århus C
Tlf. 8746 8500

Viby afdeling
Viby Torv 2
8260 Viby J
Tlf. 8734 6500

Galten afdeling
Søndergade 20
8464 Galten
Tlf. 86 94 38 99

 Sparekassen Hobro
www.sparhobro.dk

 POST

B

PP DANMARK

GRAFISK PRODUKTION: ENGDAL OFFSET - 8260 VIBY J.

ID-nr. 47066

Afsender:
Marselisborg Sejlklub
Marselisborg Havnevej 100 B
8000 Århus C.